

בעזרת השם יתברך

גליון # 11 - חודש אב תשכ"ח

אגרון עולמי לגלות את האמת על חיוב ישוב ארץ ישראל
שהיא מצות עשה מן התורה ושקולה כנגד כל מצות התורה

בירורי הלכות מכל ספרי שאלות ותשובות

הגלינות האלו מיוסדים לשבור את כח של אלו שמוציאים דיבתם רעה על ארצינו הקדושה כמו שכתוב בספר חפץ חיים בהקדמה, וז"ל: ועוד הלא ידוע הוא שנגזר עלינו גלות מפבר מעת מעשה המרגלים, כמו שכתוב בתהלים (פרק קי"ו, כ"ו-כ"ז), "וישא ידו להם להפיל אותם וגו' בגוים ולזרותם בארצות", וכמו שפרש רשארץ ישראל שם והרמב"ן בפ' שש שלח, (במדבר י"ד א') וחטא המרגלים הלא היה עון לשון הרע, וכמו דאיתא בערכין (דף ט"ו.) אם כן אנו מוכרחין לתקן זה החטא קדם הגאולה. וכדאיתא בתנא דבי אליהו שהלשון הרע עולה עד כנגד כסא הכבוד, ובפרט כשהוא מדבר נגד ארץ ישראל.

על ידי שנלמוד על מצות ישוב ארץ ישראל נזכה שכל בני ישראל יעלו לארצינו הקדושה כמ"ש בעובדיה (פרק א פסוק יז) ובהר ציון תהיה פליטה והיה קדש וירשו בית יעקב את מורשיהם. (ובספר ישעיה פרק ס פסוק כא) ועמד כלם צדיקים לעולם וירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר. הקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום אני ה' בעתה אחישנה. ונזכה בקרוב ממש לביאת משיח צדקינו בב"א.

עוד לקטנו מדברי חז"ל בש"ס בבלי ירושלמי ומדרשים, זוהר הקדוש תיקונים וספרי הראשונים, ומספרי מוסר וספרי ח"ן מגדולי האחרונים וספרי תלמידי הבעל שם טוב זצלה"ה

עיה"ק צפת תובב"א

מצות ישיבת ארץ ישראל

על פי שאלות ותשובות באלף שנים האחרונות

שו"ת מבי"ט חלק א סימן קעד

הקרה ה' לפני נזיר אחד שעלה לארץ ישראל לנהוג נזירותו ולא יכול להתאפק בנזירותו והיה מתנונה והולך בסיגוף וצער גופו מאשר חטא על נפשו ובקש ממני לישאל על נזירותו ושאתיר לו ונמצא במעמד חכם אחד יושב לימיני ואמר כי היה נראה לו שלא היה לו התרה כי אפילו נזיר ל" יום בזמן הזה הוא נזיר כל ימי חייו עד שיבנה בית המקדש ויקריב קרבנותיו והוא כנזיר עולם דליתיה בשאלה כמו שנראה מלשון הרמב"ם ז"ל פ"ג דנזירות שכתב שמי שנדר בנזירות שמשון אינו יכול להשאל על נדרו שנזירות שמשון לעולם היתה דמשמע דנזירות עולם נמי ליתיה בשאלה ואני שמעתי ולא אבין לשון הרב ז"ל והשבתי מתוך הלכה פסוקה במי שנדר בנזיר ונחם על נדרו הרי זה נשאל לחכם ומתיר לו כמו שהביא הרב ז"ל ריש פ"ב וטעמ' משום דאיתקוש נזירות לנדר כדכתיב נדר נזיר וכו' ומה נדר הוא אינו

מוחל אבל אחרים מוחלין לו אף נזיר כן ולא שני לן בין נזיר סתם לנזיר עולם דכולהו נזירין הוו ואית בהו שאלה ולא אשכחן נזיר דליתיה בשאלה אלא נזיר שמשון כדאמר בסוף מכות בנזיר שמשון דליתיה בשאלה ובפ"ב דנזיר נמי אמרי' גבי נזירות שמשון דלא אפשר לאיתשולי ולא אישתמיט גמרא בשום דוכתא למימר דנזיר עולם ליתיה בשאלה דליכא ביד טעמא דניון /דכיון/ דאתי מכח נדר מה לי לזמן קצוב מה לי לעולם דהא בנדריים דהוו אבוהון דכולהו שאלה דכתיב בהו לא יחל דברו ודרשי' הוא אינו מוחל אבל אחרים מוחלין לו הוו אף על פי דאוסר על נפשיה מידי לעולם כגון ככר זה ושבועות נמי כשהוא נשבע שלא לעשות דבר זה לעולם משמע במי שאוסר על עצמו דבר דהוו לעולם ובכולהי איכא התרה דדוקא בנזיר הוא דאמרינן דכשנודר נזירות בכתב לא הוי אלא ל' יום כדאמרי' אקרא דקדוש יהיה אבל כל סתם נדר ושבועה הוו לעולם ואיתנהו בהתרה הכי נמי נזירות והתם פ' ב' דנזיר גבי נזירות שמשון לא איפשר לאיתשולי קאמר גמרא בהדיא גבי נזיר עולם דאפש' לאיתשולי וכמו שפי' רש"י ז"ל שם והתוספות וא"כ צריך ליישב לשון הרב ז"ל שכתב על נזיר שמשון שאינו בשאלה שנזיר לעולם היה וראיתי בפ' רש"י ז"ל על הא דאמרי' גבי נזירות שמשון דלא אפשר לאיתשולי עליה משום דשמשון לא הוה נדור ור"ל שלא בא נזירותו ע"י נדר אלא על ידי המלאך כי הוא לא נדר שלא נולד עדיין וכיון שלא בא ע"י נדר לית ביה שאלה ולא הוי כולל /בכלל/ אחרים מוחלין לו אלא כשהוא אינו מוחל דברו שנדר אבל היכא דלא נדר דליכא לא יחל דברו ליכא נמי אבל אחרים מוחלין לו ואינו בכלל שאלה וזהו שכ' הרב ז"ל שנזירות שמשון לעולם היתה כלו' שלא היתה ע"י נדר שהרי לא נדר הוא שאם היה הוא נודר לא היתה נזירותו לעולם דקודם שנדר לא היה נזיר והשתא שבא נזירותו ע"י מלאך שלא בדרך נדר תמצא שלעולם היתה נזירותו ואע"ג דנזירו' שמואל דהוי נזיר עולם היתה ג"כ לעולם משנולד שאני הכא שבא על יד נדר דכתיב ותדור נדר ותאמר כו' אבל אבל /תיבה זו כפולה במקור בטעות/ בשמשון לא הוזכר' נדר לא מפי אביו ולא מפי המלאך אלא שהמלאך הזירו

כדכתי' כי נזיר אלהים יהיה הנער מן הבטן וכו' ואע"ג דהלכתא היא דהאב מדיר את בנו בנזיר ואין האשה מדירה את בנה וחנה היא דנדרה אפשר לומר דאלקנה בעלה הסכים על ידה וכדכתיב ויאמר לה אלקנה אישה עשי הטוב בעיניך שבי עד גמלך אותו אך יקם ה' את דברו וכו' וא"כ מה שכתב הרב לעולם היה ר"ל שלא היה נדור כמו שכת' רש"י ז"ל כי לעולם היה נזיר מיום הולדו שלא מכח נדר כדאמרן ודייק נמי לשון הרב ז"ל שאמר שנזירות שמשון לעולם היה ולא אמר שמשון נזיר עולם היה והכי נמי דייק גמרא ספ"ק דנזיר אתוספתא הריני נזיר כל ימי חיי הריני נזיר עולם ה"ז נזיר עולם אפי' ק"ש אפי' אלף שנים אין זה נזיר עולם אלא נזיר לעולם משמע דנזיר לעולם לא הוי נזיר עולם והרב כתב לעולם דמשמע משעה שנולד ולא הוי נדור כדאמ' ויצא מכלל כל זה דנזיר עולם ישנו בשאלה ואפי' לדעת הרב ז"ל דסתמא דגמרא משמע נזיר עולם דאפשר לאיתשולי וכ"ש נזיר סתם בזמן הזה דאע"ג דהוי נזיר עולם אי לא זכי לראו' בנחמת ציון אפ"ה לא מיקרי אלא נזיר סתם דהא לא מעכב נזירותיה אלא קרבנות דלא מצי לאיתויי ואי זכי יביא קרבנות ולא יהא נזיר כל ימיו ומורינו הרב כמה"ר יעקב בי רב זלה"ה כתב בפ"י הלכות נזירות וז"ל ויש מי שטעה דכיון שהנזירות אינו בארץ ישראל מי שנדר בח"ל אינו יכול לישראל עליו שעדיין לא חל הנדר וזה טעות גמורה שהרי מיד חל הנדר ואפי' בח"ל שכן כתב הרב ז"ל וכל זמן שהוא בח"ל הרי זה אסור לשתות יין וכו' משמע שמיד בח"ל חל הנדר ע"כ הרי שאפי' לדעת מי שנאמר עליו שטעה שאמר שאינו יכול לישראל עליו היינו מפני שאמרו שעדיין לא חל הנדר אבל אם היה חל היה לו התרה וכשיעלה לארץ ישראל נמי יש לו התרה ולפי מה שמפרש הרב ז"ל נמי בעיא דבעי גמרא התם פ"ב על נזירות שמשון לא אפשר לאיתשולי וכו' משמע נמי לפי' דנזירות עולם אפשר לאיתשולי כמו שמשמע לפרש"י והתוס' והבעי' היא במה שכתב הרב ז"ל בפ"ד אמר הריני נזיר לאחר כ' יום וחזר ואמר הריני נזיר עולם מעתה לא חלה עליו נזירות שנדר בראשונה וכן אם אמר הריני נזיר שמשון לאחר כ' יום חזר ואמר הריני נזיר עולם מעתה לא חלה עליו נזירות

שנדר בראשונה /עשרים ואחת תיבות נשתרבו כאן בטעות. ומהמלים וכן אם אמר וכו' עד כאן צריך למחוק/ וכן אם אמר הריני נזיר שמשון לאחר כ' יום וחזר ואמ' הריני נזיר מעת' אינו מגלח לנזירו' זו שנדר באחרונה ע"כ ובגמ' הכי איתא הריני נזיר לאחר עשרים יום ומעכשיו נזיר עולם מהו מי חיילא עליה או לא אם תימצי לומר הכא כיון דאפשר לאיתשולי חיילא אמר הריני נזיר שמשון לאחר כ' יום ומעכשו נזיר סתם מהו הכא לא איפשר לאיתשולי מי חיילא או לא ע"כ ולפי' רש"י ז"ל והתוספות פשיטותא דבעיא קמייתא הוא דליחלו להו תרתי נזירו' כפשטא דאם תימצא לומ' הכא כיון דאפשר לאיתשולי חיילא דקאי אפשר לאיתשולי אההוא נזירות שקבל עליו לאחר כ' אפילו הוי נזיר עולם מהשתא וחייל נזירות דנזר ברישא להכי אתו עשרים דימנה נזירות ל' יום ומגלח למ"ד נזיר עולם מקל כמו שכתבו התוספות שם ולא חשיב הפסקה לנזירות עולם והדר בעי אמר הריני נזיר שמשון לאחר עשרים ומעכשיו נזיר סתם מהו הכא לא אפשר לאיתשולי אנזירות שקבל עליו ברישא לאחר עשרים משום דהוי נזירות שמשון ולא חיילא עליו סתם נזירות דהשתא הואיל דסוף עשרי' לא שלמי או דלמא חיילא ונהי דלא מצי לגלח לסוף עשרה דלאחר עשרים דהא חל נזירו' שמשון מ"מ כל דין נזירות שיכול לנהוג ינהוג וכו' כמו שכתבו בתוספות והרב ז"ל כתב בבעיא קמייתא דלא חלה עליו נזירות שנדר בראשונה וסתמא דגמרא קאמר אם תמצא לומר הכא כיון דאפשר לאיתשולי חיילא דמשמע דתרוייהו חייל כדפי' לרש"י ז"ל ולתוספות ונראה דהרב ז"ל מפרש הך בעיא קמייתא הכי אמר הריני נזיר לאחר עשרים ומעכשיו נזיר עולם מהו מי חיילא עליה נזירות עולם מהשתא ולא יחול נזירות סתם דלאחר עשרים או לא חיילא כיון דחל עליה נזירות דנדר ברישא לאחר כ' דהוי נזירות סתם ל' יום ובעי גילוח וקאמר גמרא אם תמצא לומר הכא כיון דאפשר לאיתשולי אהא דנדר בראשונה לאחר עשרים חיילא הך נזירות עולם דנדר אחר כך ולא חל הראשון ואפי' בלא שאלה כיון דהוה אפשר לאיתשולי ונדר אחר כך נזיר עולם מהשתא אם אמר הריני נזיר שמשון לאחר עשרים ומעכשו נזירות סתם הכא לא אפשר לאיתשולי

אנזירות שמשון דנדר ברישא מי חייל לה נזירות דמהשתא או לא וכיון דלא איפשיטא נקטינן לחומרא דניחול נזירות שמשון דלית ביה הפסקה ולא מצי עקר ליה נזירות סתם דומיא דאם תמצא לומר דחייל נזירות עולם ולא נזירות סתם והשתא לפי' הרב נמי מדהוה קאי בנזיר עולם בבעיא קמייתא והוה מצי למבעי בה גופא אי הוה איפכא דנדר בראשונה נזיר עולם לאחר עשרים והדר נזיר סתם מהשתא וסליק מינה ובעי בנזירות שמשון ברישא משמע דבנזירות עולם לא מצי למימר דלא אפשר לאיתשולי כנזירות שמשון כדעת התוספות דנזירות עולם איתיה בשאלה כדאמר לעיל.

נאם הצעיר מבי"ט.